

KOMITET POLITYKI NAUKOWEJ

Opinia Komitetu Polityki Naukowej o projekcie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego dla profesora w uczelni publicznej

*Dotyczy: zmiany rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2018 r. w sprawie wysokości minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego dla profesora w uczelni publicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1407), wydane na podstawie art. 137 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.).
Projekt z dnia 7 stycznia 2026 r.*

Zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2018 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 1407) wysokość minimalnego wynagrodzenia zasadniczego dla profesora w uczelni publicznej wynosi obecnie 9 370 zł. Projekt rozporządzenia dotyczy zmiany wysokości minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego dla profesora w uczelni publicznej na kwotę 9650 zł.

W obszernym uzasadnieniu i ocenie skutków regulacji, ustawodawca wyjaśnia, że zgodnie z przepisami ustawy wysokość wynagrodzenia profesora stanowi punkt odniesienia dla ustalania wysokości miesięcznych wynagrodzeń zasadniczych nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelniach publicznych na stanowiskach innych niż profesor. Stosownie do treści art. 137 ust. 1 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym i nauce wysokość miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego w uczelni publicznej dla nauczyciela akademickiego nie może być niższa niż 50% wynagrodzenia profesora. W związku z powyższym, uwzględniając obowiązującą od dnia 1 stycznia 2024 r. wysokość wynagrodzenia profesora (9 370 zł), minimalne miesięczne wynagrodzenie zasadnicze nauczyciela akademickiego zatrudnionego na stanowisku asystenta wynosi obecnie 4 685 zł (50% wynagrodzenia profesora).

Okazuje się, że zmiana wysokości minimalnego miesięcznego wynagrodzenia profesora jest konieczna, ponieważ Rada Ministrów zwiększyła wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2026 r., zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 września 2025 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. (Dz. U. poz. 1242). Od 1 stycznia 2026 r. minimalne wynagrodzenie za pracę wynosi 4 806 zł, co stanowi wzrost o 3% w stosunku do roku 2025. W związku z powyższym za zasadne uznano podwyższenie wysokości wynagrodzenia profesora o 280 zł, tj. o ok. 3% w stosunku do obecnie obowiązującej wysokości tego wynagrodzenia, gdyż w przypadku braku podniesienia kwoty minimalnego wynagrodzenia profesora, wynagrodzenie osoby zatrudnionej na stanowisku asystenta byłoby od

KOMITET POLITYKI NAUKOWEJ

dnia 1 stycznia 2026 r. niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę. Biorąc pod uwagę propozycję podniesienia minimalnego wynagrodzenia profesora o 3% do kwoty 9 650 zł, wynagrodzenie asystenta będzie kształtowało się na poziomie 4 825 zł (co będzie stanowiło 50% wynagrodzenia profesora i **19 zł więcej niż minimalne wynagrodzenie za pracę!**).

Jednocześnie należy wskazać, że wraz ze wzrostem wynagrodzenia profesora wzrosną również wynagrodzenia i świadczenia, których wysokość jest pochodną wysokości wynagrodzenia profesora. Ustawodawca zapewnia, że środki finansowe na pokrycie skutków finansowych wejścia w życie rozporządzenia zostały wskazane w ustawie budżetowej na rok 2026, w dziale 730 – Szkolnictwo wyższe i nauka.

Komitet Polityki Naukowej po zapoznaniu się z projektem rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego dla profesora w uczelni publicznej jest za jego przyjęciem. **Jednak Komitet Polityki Naukowej zwraca uwagę na fakt**, że decyzja zmiany ww. projektu została podyktowana jedynie ustawowym obowiązkiem zapewnienia osobie zatrudnionej na stanowisku asystenta minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2026 r. Wyjaśnienia Ministerstwa, że przedstawiona propozycja uwzględnia możliwości finansowe w ramach planowanego na 2026 r. budżetu przeznaczonego na szkolnictwo wyższe i naukę, nie znajdują pełnego zrozumienia i akceptacji Komitetu do przeznaczania tak niskich nakładów finansowych na badania naukowe i kształcenie, w tym na wynagrodzenia dla nauczycieli akademickich, **gdzie minimalne wynagrodzenie asystenta równa się minimalnemu wynagrodzeniu za pracę**. Brak perspektyw na większe finansowanie nauki i szkolnictwa wyższego w najbliższych latach będzie skutkować szybkim odpływem młodej, zdolnej kadry naukowo-dydaktycznej do bardziej intratnych branż (co już obserwujemy), a także brakiem zainteresowania zdolnych absolwentów uczelni do podejmowania zatrudnienia w sektorze nauki i szkolnictwa wyższego. Podkreślamy, że w tak trudnych warunkach (niskich nakładów finansowych na badania, naukę i dydaktykę) trudno jest budować prestiż naukowca i nauczyciela akademickiego.

Apelujemy o zmianę przepisów ustawowych i ustalenie minimalnego wynagrodzenia zasadniczego dla profesora w uczelni publicznej na poziomie trzykrotności (obecnie dwukrotność) minimalnego wynagrodzenia za pracę.

prof. dr hab. Ewa Gruza
Przewodnicząca KPN
Warszawa, dn. 2 lutego 2026 r.